

โครงการอบรมเพิ่มทักษะและความรู้
เพื่อสนับสนุนโครงการสร้างทีมนวัตกรรมภาครัฐ
ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน
(Online Training Program)

วันที่ 21-22 มีนาคม 2565

โดย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (SIRDI)
วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

หัวข้อ นวัตกรรมชุมชน นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และ การสร้างบริการสังคม

โดย

ดร. นัชชา เทียมพิทักษ์

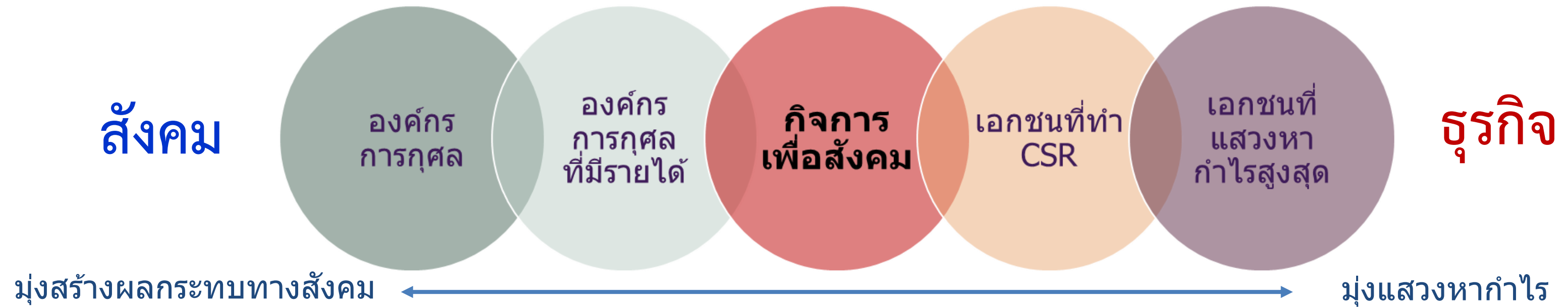
หัวหน้าสาขาวิชา

ผู้ประกอบการทางสังคมยุคดิจิทัล (**SEDA**)

Social **E**ntrepreneur in **D**igital **A**ge

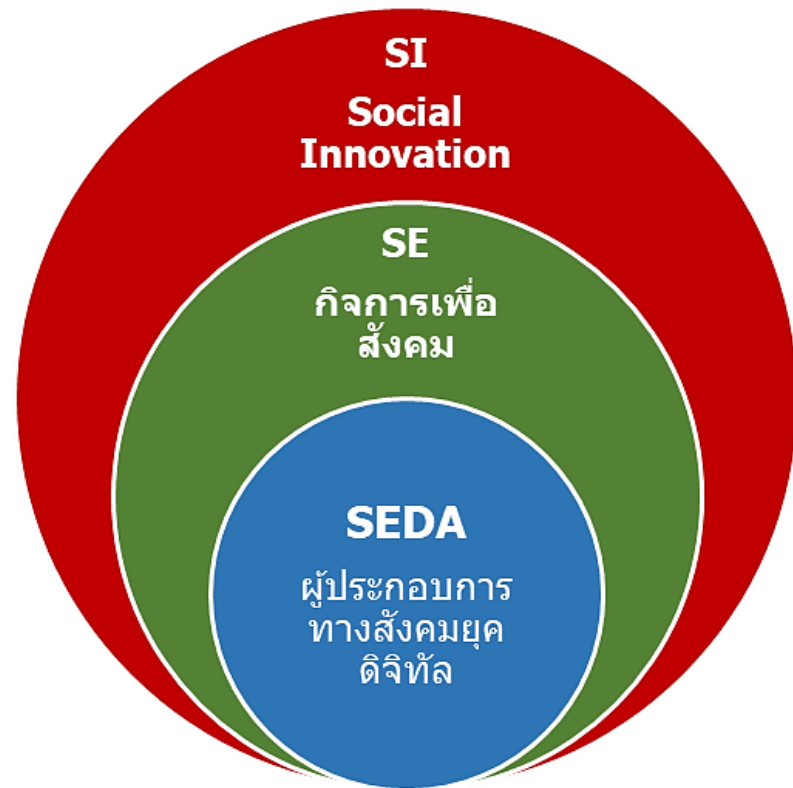

ความหมาย SE ในมุมมองของหลักสูตร SEDA : ผู้ประกอบการทางสังคมยุคดิจิทัล

ธุรกิจเพื่อสังคม หรือ **Social Business** หรือ **Social Enterprise (SE)** คือ การดำเนินธุรกิจที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลไกการบริหารจัดการที่ดีของภาคธุรกิจ บวกกับ **องค์ความรู้และนวัตกรรมสังคม** มีความยั่งยืนทางการเงินจากรายได้หลักที่มาจากสินค้าหรือบริการโดยไม่ต้องพึ่งพาเงินบริจาค และมีการนำผลกำไรที่เกิดขึ้นไปลงทุนซ้ำเพื่อขยายผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

ลักษณะเด่นของหลักสูตรผู้ประกอบการทางสังคมยุคดิจิทัล **SEDA**

①

Work-Based Learning

- สอดคล้องกับบัณฑิตพันธุ์ใหม่ เรียนรู้ควบคู่ทำงานและหลักวิศวกรรมสังคม
- ระยะเวลาการเรียนรู้ภาคทฤษฎี และปฏิบัติ **สัดส่วน 50 : 50**
- นักศึกษาฝึกงานจริงในสถานประกอบการทางสังคม ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน องค์กรส่วนท้องถิ่น

②

Project-Based Innovation

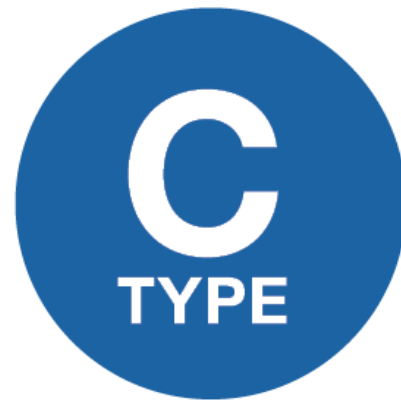
- นักศึกษาทำโครงการ เพื่อจบการศึกษาทั้ง 3 ด้าน
 - ผู้ประกอบการทางสังคม
 - กิจกรรมเพื่อสังคม
 - นวัตกรรมสังคม
- พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ

③

Area-Based Integration

- บูรณาการข้ามคณะ
- วิจัยข้ามศาสตร์
- เรียนรู้และปฏิบัติ ร่วมกับชุมชน
- เกิดงานวิจัยเชิงพื้นที่ นำไปขยายผลเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์

ตัวอย่าง 1 การพัฒนาบริการสังคมกลุ่มเปราะบาง สู่ SE ด้าน Call Center

TYPE C : Work Integration Model
 โมเดลธุรกิจที่ขายผลิตภัณฑ์หรือให้บริการปกติใน
 ระบบตลาดแต่เน้นการจ้างงานผู้ด้อยโอกาสเป็นหลัก
 ในโครงสร้างองค์กร

กิจกรรมที่เน้นการจ้างงานผู้ด้อยโอกาสหรือผู้พิการในองค์กรหรือ
 สร้างโอกาสในการจ้างงานให้กับคนกลุ่มนี้ เช่น ศูนย์รับโทรศัพท์
 ที่ให้ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวเป็นเจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์ทั้งหมด
 เป็นต้น

Call Center มูลนิธิมหาไถ่ ชลบุรี

ตัวอย่าง 2 การพัฒนาบริการสังคมกลุ่มเปราะบาง สู่ การทำธุรกิจเพื่อสังคม (SE)

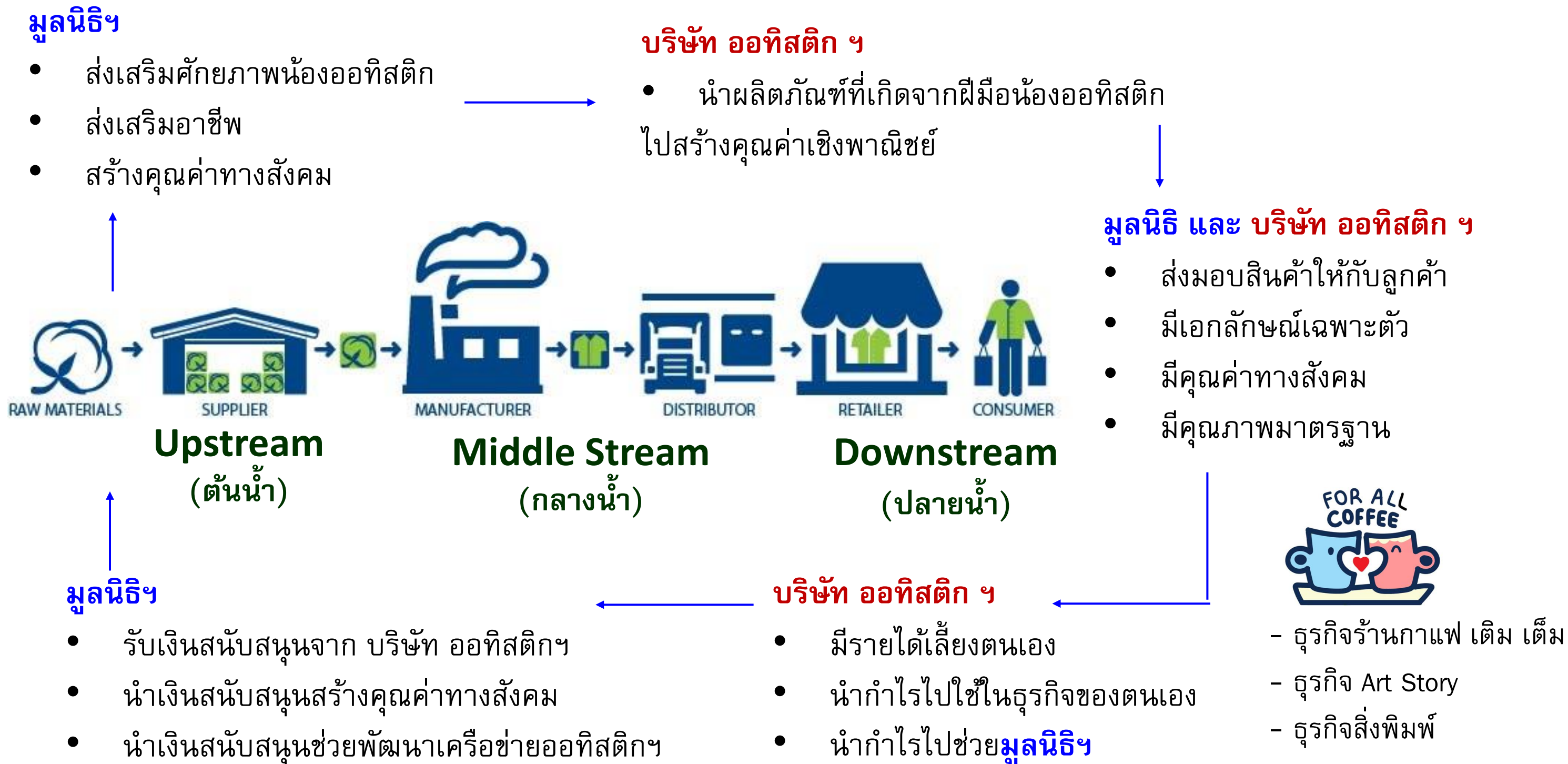
- พัฒนาระบบการทางสมอง เป็น = เจ้าของผลงานศิลปะ
- พัฒนาทักษะ เป็น = ทีมฝ่ายผลิต
- สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้บุคคลออทิสติกและครอบครัว

ใช้ศักยภาพของบุคคลออทิสติก สร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ภายใต้แบรนด์ ART Story

แนวทางการบูรณาการ องค์กรภาคประชาสังคม กับ ธุรกิจเพื่อสังคม

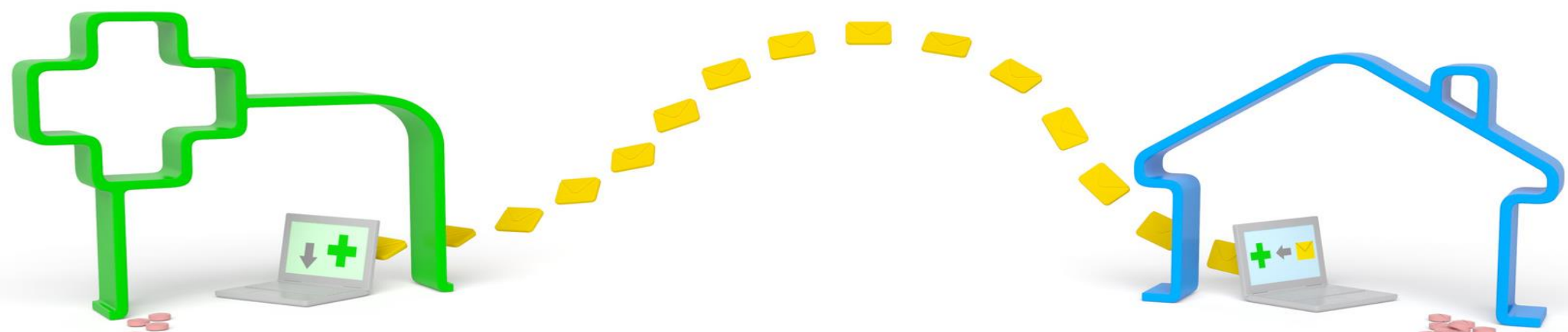
ตัวอย่าง 3 การพัฒนาบริการสังคม ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์พื้นบ้านล้านนา

ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเชียงรายได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบเมืองสมุนไพรครบวงจรตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร พ.ศ.2560-2564 สภามอบเมืองเชียงราย มีสมาชิกมากกว่า 700 คน

จากหมอเมือง สู่มอชุมชนออนไลน์

ตัวอย่าง 3 การพัฒนาบริการสังคม ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์พื้นบ้านล้านนา

Upstream (ต้นน้ำ)

- หมอในบ้าน
- หมอกลางบ้าน
- ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านล้านนา
- การเพาะปลูกสมุนไพรพื้นถิ่น

Middle Stream (กลางน้ำ)

- Platform ออนไลน์ และ Hot line
- วิธีการผลิต Content
- กระบวนการอบรม
- กระบวนการคัดเลือกแพทย์ชุมชน

Downstream (ปลายน้ำ)

- ส่งมอบความรู้ และ คำแนะนำ
- ต่อยอดเป็น Market Place สินค้าสมุนไพรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

คลินิกแพทย์แผนไทยออนไลน์ จังหวัดเชียงราย เริ่มทำ Platform ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน
 โดยนำองค์ความรู้และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรพื้นบ้านมาเป็นองค์ประกอบ แนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ
 การฟื้นฟู และการป้องกันโรค โดยการใช้สมุนไพรเป็นอาหารและยา

ขอขอบคุณ

ดร.นัชชา เทียมพิทักษ์

หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประกอบการทางสังคมยุคดิจิทัล (SEDA)

วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต